

Klaus Weckroth

Kommentti Risto Vuorisen artikkeliin Minä ja minuus: missä ihminen kohtaa itsensä?

Risto Vuorisen aukottomaan artikkeliin on suhteellisen hankala ryömiä sisään. Tyydyn siksi esittämään pari yleisempää kommenttia.

1. "Vaikka meillä on jäsentynyt kokemus minuudestamme ..." Kenellä meillä? Meillä suomalaisilla? Meillä miehillä? Meillä aikuisilla? Meillä heteroseksuaalisilla valkoisen rodun edustajilla? Vai peräti meillä ihmisillä?

Niin tai näin, en voi olla ihmettelemättä sitä posketonta itseluottamusta, jolla useat psykologit puhuvat meidän kaikkien (ihmisten) puolesta. Kuinka jollakulla voi olla kanttia väittää tietävänsä jotakin niin vastasyntyneiden, lasten, nuorten, aikuisten kuin vanhustenkin minää koskevista havainnoista ja niiden tuskallisuudesta tai tuskattomuudesta?

Kuinka joku voi kuvitella tietävänsä jotakin kaikkien eläneiden, elävien ja elämään tulevien ihmisten minuudesta, psyykestä tai toiminnasta? Kuinka joku kaikkien sosiologisten, antropologisten, historiallisten, konstruktionististen ja feminististen diskurssien keskellä jaksaa edelleen uskoa johonkin ylihistorialliseen, ylikulttuuriseen ja sukupuolettomaan ihmisolemuksen?

2. "Kun minuuden elintärkeää aluetta uhataan, moni on valmis vaikka kuolemaan". "Identtisenä säilymisen teesi voi tuntua oudolta, koska useimmat ihmiset pyrkivät kehittämään itseään ja muuttumaan". Kuka ei ole tai ketkä eivät pyri?

Puheet yhden ja yhtäläisen ihmisen yhdestä ja yhtäläisestä minuudesta ovat erityisen kummallisia siksi, että jokainen psykologi tietää, etteivät kaikki ihmiset kuitenkaan toimi samalla tavalla. Miksi puhua erehdyttävästi ihmisen minuudesta, kun kyse joka tapauksessa ja viime kädessä onkin vain ja ainoastaan terveen tai normaalin ihmisen minästä, useimpien ihmisten tavasta olla ja elää? Ovatko toisintoimijat ei-ihmisiä?

3. Mistä ihmeestä on peräisin usko siihen, että teorian ja todellisuuden ollessa ristiriidassa keskenään vika on todellisuudessa, ei teoriassa? Minä

sanon, että ihminen pyrkii olemaan itsemääräytyvä – jos hän ei pyri, se johtuu siitä, että hän on sairas. Jos hän ei tarvitse sillä tavalla kuin minä sanon, hänen tarvitsevuutensa on pakonomaista.

4. Mistä on peräisin psykologien jumalallinen kyky määrittää kaikkia muita ihmisiä objektiivisemmin, milloin minäkokemus on jäsentynyt (= luontainen = eheä = terve = hyvä) ja milloin ei? Miten se, mikä ihmisten arjessa on moraalinen kysymys, voi psykologien käsissä olla yhtäkkiä jotakin muuta? Mikä minä olen erottamaan hyvän pahasta ja sanomaan, että vapaaehtoinen tarvitsevuus tarjoaa "itsensä kehittämiseksi hyvän tavoitteen"?

Muutakin tässä voisi ihmetellä. Esimerkiksi väite "minä tuottaa itse itsensä" kun kuulostaa sosiaalipsykologin korvaan jokseenkin yhtä vakuuttavalta kuin väite 'seksuaalielämässä ihminen tyydyttää itse itsensä'. Mutta olkoon.

Seuraava artikkeli:

[Pirkko Siltala: Psykosomatiikka](#)